

Jutranja izdaja.

408. številka.

V Ljubljani, v ponedeljek, dne 21. novembra 1910.

Cena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravišтво: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Lev grof Tolstoj †.

B. — Astapovo, 21. novembra. Lev grof Tolstoj je včeraj zjutraj ob 6. uri 5 minut umrl.

Brzobjavi, ki javljajo o bolnikovem stanju v zadnjih urah pred smrtjo, so naslednji:

B. — Astapovo, 21. novembra. (Ob 1. uri 40 minut zjutraj):

Ponoči so napadle grofa Tolstega nove slabosti. Po napadih je Tolstoj za trenotek zaspal. Rodbina je zbrana okoli smrtnih postelje velikega pesnika.

B. — Astapovo, 21. novembra. (Ob 3. uri 26 minut zjutraj.)

Grof Tolstoj je dobil injekcijo z morfinom, na kar je zopet zaspal.

B. — Astapovo, 21. novembra. (Ob 5. zjutraj.)

Srčno delovanje je jako slabo, stanje brezupno.

B. — Astapovo, 21. novembra. (Ob 5. uri 50 minut.)

Grofica Tolsta je bila pripuščena k smrtni postelji njenega moža. Grof Tolstoj je pa ni več spoznal.

B. — Astapovo, 21. novembra. Zadnje besede Tolstojeve so bile: »Nad milijone ljudi . . .« Nadaljne njegove besede se niso več slišale.

Pupila bolnika je bila do zadnjega trenutka jako občutljiva za svetlobo in luč, iz česar je sklepali, da je bil grof Tolstoj do zadnjega pri zavesti. Ko so zdravniki konstatirali smrt, so truplo umili in mrljica oblekli v njegovo tipično obleko.

B. — Petrograd, 21. novembra. Grof Tolstoj je umrl nesekan. Ni se torej sporazumel z rusko cerkvijo. Zato so tudi prepovedane žalne maše za umrlim pesnikom. Državna oblasta bodo, kakor se javlja, pripustila žalna zborovanja in spominke shode za grofom Tolstim le tedaj, če ti ne bodo imeli značaja »političnih demonstracij«.

B. — Astapovo, 21. novembra. Grof Tolstoj je, kakor se zatrjuje, še končno pred svojo smrtjo želel, da naj bi bil pokopan na Jasni Poljani, in sicer na onem griču, kjer se je kot otrok najraje igral. Tolstojevi prijatelji propagirajo misel, da naj se hiša, v kateri je grof umrl, proklamira za narodno svetišče.

B. — Astapovo, 21. novembra. Danes bo posnel kipar Günzburg smrtno masko Tolstega. Škof Parteni je iz Astapova zopet odpotoval v Kalugo, ne da bi rešil svoje misije, namreč, sporazum Tolstega z rusko cerkvijo.

B. — Astapovo, 21. novembra. Tekom včerajšnjega dne je prišlo na tisoče in tisoče ljudstva v Astapovo. Zlasti veliko je število kmetov, ki so prišli iz bližnjih vasi gledat umrlega pesnika. Vsak ima dostop k smrtni postelji pesnikov in tudi šolski otroci smejo priti gledat mrtvega pesnika. Otroci, kakor tudi kmetje,

prinašajo k mrtvaškemu odru smrekove vejice, katerih je soba, v kateri leži mrtvi pesnik, polna. V kraju samem vlada popoln mir.

B. — Astapovo, 21. novembra. Truplo mrtvega grofa Tolstega prepeljejo danes popoldne ob 3. v Jasno Poljano. Dosedaj še ni bila brana nobena zadušnica za grofom Tolstim.

B. — Astapovo, 21. novembra. Vsak sme v sobo, v kateri leži umrl grof Tolstoj.

B. — Astapovo, 21. novembra. Obraz Tolstega je neizpremenjen. Grof Tolstoj je pred smrtjo želel, da naj ga pokopljajo brez vsakih ceremonij in brez cvetlic, toda njegova rodbina se je izrazila, da ne bo nikomur zabranila, izkazati mrtvemu pesniku zadnjo čast na način, kakor smatra to za najlepše.

B. — Astapovo, 21. novembra. V torek zjutraj ob 6. prepeljejo truplo umrlega grofa Tolstega na postajo Sasjak. Od tam odpeljejo truplo na Jasno Poljano, kjer bo Tolstoj še isti dan pokopan. Mnogi fotografirali umrlega grofa.

B. — Varšava, 21. novembra. Grof Tolstoj je pred kratkim izpremenil svojo oporoko, ter določil testamentarično, da naj vsa njegova dela pripadejo ruskemu narodu. Veliko vsoto je zapustil grof Tolstoj tudi sekci duhoborcev. Zdravniki poudarjajo, da je neposredni vzrok Tolstojeve smrti prehlajenje, ki si ga je nakopal vsled tega, da je tako zgodaj z doma pobegnil, ter se potem medpotoma prehladil. Akoravno je grof Tolstoj takoj po svojem begu obolel, je vendar hotel nadaljevati svojo pot v pustinjo. Le na dolgotrajno prigravarjanje zdravnika dr. Makoveckega, se je grof Tolstoj odločil, da sta ostala v Astapovu.

G. — Neapolj, 21. novembra. Maksim Gorkij je v svoji vili na otoku Capri ravno praznoval poroko svojega sina, ko mu je došla vest o smrti grofa Tolstega. Gorkij se je onesvestil od same žalosti. Pozneje se je izjavil napram nekemu poročevalcu, da Tolstojeva dela ne kažejo le njegovega idealizma, temveč da so Tolstojevi nauki vzeti iz resničnega življenja in da pomenjajo za ruski narod toliko, kakor nauki, ki jih je proglasil slavni Dante za italijanski narod. Grof Tolstoj je svetovni ženi in nikdo se še ni tako, kakor on, poglobil v najtemnejše kotičke človeške duše.

G. — Petrograd, 21. novembra. Iz Astapova se brzobjavlja: Že v soboto proti večeru so izjavili zdravniki Tolstojevi rodbini, da je vsako upanje na okrevanje grofa Tolstega izključeno. Že tekom večera je pulz ponovno prenehal in pacient se je zopet onesvestil. Ob bolnikovi postelji sta bila njegova hči Tatjana in njegov prijatelj Čerpkov. Zdravniki so morali dati grofu Tolstemu ponovno injekcije, da so ga na ta način

ohranili kolikor mogoče dolgo pri življenju. Popoldne med 2. in pol 3. uro je napadla grofa Tolstega slabost in bil je skozi 20 minut nezavesten. Zvečer se je bolnikovo stanje nekoliko zboljšalo in zvečer je pacient tudi nekoliko fantaziral. Njegov duh se je še vedno pečal z načrtom njegovega bega v pustinjo. Grof Tolstoj, ko se je prebudil za trenotek in se zavedel, je bil ogorčen nad lukusom, ki ga obdaja, ter rekel: »Tako ne umira kmet!« Zelo ga je vzradostilo, da je prišel k njemu tudi njegov prijatelj Čerpkov, ki mu je v soboto popoldne še čital časopise. Ob 5. zjutraj je pričela agonija. O Tolstojevi smrti je bil ministrski predsednik Stolypin takoj obveščen.

G. — Astapovo, 21. novembra. V soboto popoldne je grof Tolstoj na prošnjo svoje hčere Tatjane ponovno brzobjavlil grofici Tolsti, o kateri je mislil, da se še vedno nahaja na Jasni Poljani. Ob 5. zjutraj je bila grofica Tolsta pripuščena k smrtni postelji svojega soproga, toda grof Tolstoj je ni več spoznal. Grofica Tolsta je bila popolnoma obupana in je strastno poljubljala obličje in roke umirajočega.

G. — Petrograd, 21. novembra. Šele včeraj ob 8. zjutraj se je razširila na Jasni Poljani vest, da je grof Tolstoj umrl. Takoj so razobesili veliko črno zastavo in na stotine kmetov prihaja pred grad, glasno plaka, jo ter kleče molijo za dušo njihovega prijatelja.

G. — Petrograd, 21. novembra. Sveti sinod je poslal opata samostana Optina k grofu Tolstemu, da ga pregovori k obujenju kesa. Še-le v tem slučaju je bil sveti sinod pripravljen preklicati ekskomunikacijo. Opat pa je prišel prepozno.

G. — Petrograd, 21. novembra. Dosedaj se še nikjer na Ruskem niso smele brati maše-zadušnice za grofom Tolstim. Kmetje so strastno razburjeni ter izjavljajo, da bodo, če ne pripusti sveti sinod brati zadušnic, udrli v cerkve ter pope prisilili brati maše.

G. — Varšava, 21. novembra. Astapovo je postal v zadnjem času pravi romarski kraj. Na tisoče in tisoče ljudi je tam zbranih in oblegajo hišo, kjer je grof Tolstoj umrl. Ljudje jokajo, kleče na kolenih ter molijo za umrlega pesnika. Pogreb na Jasni Poljani se bo najsijajneje izvršil.

Ministrski svet.

B. — Dunaj, 21. novembra. Včeraj popoldne se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Bienertha skupni ministrski svet, v katerem se je razpravljalo o proračunu za leto 1911. Ta proračun je bil sprejet. Prihodnje delegacije bodo sklicane h kratkemu zasedanju med božičem in novim letom, da sprejmejo budgetni provizorij. Redno zasedanje delegacij se prične januarja 1911.

V Elsnerjevem duhu.

Novi veter v justici na Kranjskem je že začel pihati in prva znamenja Elsnerjevega duha se že pojavljajo.

Pred kratkim smo poročali, da se je nek absolviran pravnik oglasil za vstop v sodnijsko službo, a da ni bil sprejet. Zdaj se je to novič zgodilo. Zopet se je oglasil absolviran pravnik in zopet je bil odklonjen. V obeh slučajih se je reklo, da ni prostora, da so vsa mesta zasedena; če bi bila justična gospoda hotela govoriti resnico, bi bila morala reči: prosilec sta bila zavrnjena, ker sta Slovenca.

Izgovor, da ni prostora, je smeten. Pravni praktikant dela zastoj in zastojne službe niso nikjer sistemizirane. Tudi če bi se oglasilo dvajset praktikantov, bi jih justična uprava lahko sprejela, saj justični upravi ni treba skrbeti, kako dolgo bo praktikant moral čakati na službo.

Vedno se čujejo tožbe, da so sodniki strahovito obremenjeni in da morajo avskultantje toliko delati, da kar omagujejo, a sedaj naenkrat ni nič dela in nič prostora za nove praktikante.

Vedno se čujejo tožbe, da pri justici ni naraščaja, da je justična uprava v največjih skrbih, kje bo dobila slovenskega jezika resnično zmožne uradnike, a zdaj naenkrat ni za naraščaj nič več prostora.

Prav do zadnjega časa je pri justični upravi zavladovala vselej veličanska nevolja, če je kak avskultant zapustil sodnijsko službo in je prestopil k advokaturi, češ, kaj pa bo, če bo vsak naraščaj pobegnil od sodnije. Zdaj naenkrat pa je toliko naraščaja, da še novega praktikanta ne morejo sprejeti.

Kam pes tace moli? Tega pač ni težko uganiti!

Elsner je bil izbran za deželno-sodnega predsednika, da bi germaniziral sodišča na Kranjskem. Med njegove prve naloge spada dolžnost, odpraviti slovenske sodne uradnike, kolikor se to more zgoditi in jih nadomestiti s »kurzovci«, ter preskrbeti nemški naraščaj v justični službi na Kranjskem. Hochenburger in Pittreich sta prepričana, da to izpolni in mi o tem ne dvomimo. Elsnerja sicer še ni na Kranjsko, a njegov duh že učinkuje, kakor kaže dejstvo, da je bilo dvema slovenskima pravnikoma odrečeno sprejetje v preznamenito službo sodnih praktikantov. Začetek kaže, da moramo biti pripravljeni na temeljito pometanje.

»Natan in Portugal«.

Nič se ne čudimo . . . Kakor so se klerikalci drugod zbalí rimskega župana Natana, španskega svobodomisleca Ferrerja in portugalskih »revolucionarjev«, tako je bilo pričakovati, da se te trojice zboje tudi naši klerikalci. Sedem zastav smo videli včeraj na

podiju »Unionove« velike dvorane, ugledali smo tamkaj poleg klerikalnih velikašev in mogočnejšev kot lepo dekoracijo in dober privlačni magnet celo tudi premilostnega našega knezoškofa — nič čuda, da so klerikalci drli kar v procesijah v »Union«. Kar so kaplani in župniki mogli v cerkvi in zunaj cerkve agitirati za ta shod, storili so vse — ali vendar smo meščanstva in inteligence ugledali bore malo, ako odšt-jemo majhno število klerikalnih koritarjev in takih, ki bi to radi postali. Predsednik je bil komercialni svetnik Povše, ki je, kakor je bilo že prej domenjeno, dal besedo dr. Susteršiču, ki je z znanim svojim patosom s papirja čital stvari, ki smo jih že stokrat čitali v »Slovenecu« in drugih slovenskih in neslovenskih klerikalnih časopisih. Rimskega župana Natana, žida in svobodomisleca, si je posebno privoščil. Očitai mu je, da je silno žalil papeža in da je govoril ne samo kot rimski župan, nego tudi kot zastopnik vesoljnega svobodomislestva in framazonstva. Zastopnike tega framazonstva in take župane, imamo ne samo v Rimu, nego tudi drugod po svetu, tudi na Slovenskem, zato je pa treba tudi slovenske Natančke spraviti ob moč. Sv. cerkev s papeštvom stoji in pade! Španskemu svobodomislincu Ferrerju je privoščil, da je zaslužen prestal smrtno kazen (kaplani: Res je!), vendar ga je še četrť ure dolgo sam ubijal in mu med drugim očital tudi, da so se njegovi učenci učili izdelovati bombe, ki naj bi jih rabili proti ubogim nedolžnim duhovnikom, redovnikom in redovnicam. Ko so bile navzoče kuharice že precej solzne sočutja, je vso stvar po ozki brvi jezuitskega zvitoslovja speljal na slovensko polje in je — (v Ljubljani bodo v doglednem času občinske volitve! Op. ur.) — hinavsko pripomnil, da imamo takih sovražnikov sv. cerkve, takih Ferrerjev, tudi na Slovenskem, in končal s patetičnim vzklikom: Ferrerstva mora biti tudi na Slovenskem konec! (Čudno je to: klerikalci so Ferrerju vzeli glavo, in vendar se ga še vedno boje kakor živega hudiča! Op. ur.) Ker je zadnjič »Slovenski Narod« prav dobro povedal, da bodo klerikalci na tem shodu delali »vodo« za občinske volitve, je hotel dr. Susteršič to razkritje izpodbiti, češ, da se je člankar ujel. Ujel se je pa pravzaprav sam dr. Susteršič, ki je sicer na zvit način, pa vendar zares delal razpoloženje za bodoče občinske volitve, po načelu: Calumniare audacter... Na portugalskih republikancih tudi ni pustil poštene dlake, kar se pa samo ob sebi razume, in naposled predlagal, naj se papežu »kralju vseh kraljev«, sporoči vdanost vseh ljubljanskih klerikalcev. Na g. Povšeta prošnjo je nato g. knezoškof po srdito ge-

stikuliranjem nagovoru podal vsem navzočim svoj blagoslov — tudi liberalcem, socialnim demokratom, radibibilikoritarjem — pa je bilo vse stvari konec.

Izvrševalni odbor narodno - napredne stranke

se je na večerajšnjem sestanku odbora zaupnih mož izpopolnil in sicer so bili izvoljeni: načelnikom stranke dr. Tavčar, I. podpredsednikom dr. Švigelj, II. podpredsednikom dr. Triller in blagajnikom Adolf Ribnikar. Na novo je bil izvoljen razen Ribnikarja in dr. Šviglja članom izvrševalnega odbora tudi knjigovoz g. Breskvar. — S tem je torej kriza v stranki tudi formalno poravnana.

Iz deželnega odbora.

Brat poslanca Hladnika je imenovan živinorejskim nadzornikom. Prošnji okrožnega zadvnika dr. De franceschija v Novem mestu, da bi se ga upokojilo, se ni ugodilo. Ekskurendo v šoli v Podlomu se zviša na 600 K.

Kdo je kriv?

Prejeli smo ta-le glas »iz občinstva«: »Letos, zgodaj spomladi so pričeli prenavljati staro »Strelisce« v takozvani »Ljudski dom«. Ta stavba je bila vsi okolici vir križev in težav. Pasantje Streliske ulice so se morali izogibati v cestni graben, bloditi po blatu, ali pa so rajši po dolgih okolpotih hodili domov in z doma. Še hujša se je godila prebivalcem »Lončarske steze«; ti dolgih tedem mesecev niso imeli miru. Otroci niso nikdar mogli na cesto, okna so morala biti čez dan vedno zaprta, da se vsaj ohrani pohoštvo, če so tudi sami morali požirati prah in apno. — Zdaj je ta, zdaj oni podjetnik zgradil pot s svojim materijalom, težki vozovi so v enomer zapirali cesto, da se mnogokrat niti mimo ni moglo. Po nepotrebnem je dolgo trpelo to zidanje, ker so se gospodje vedno spomnili kaj novega in ker je zadnjih pet mesecev celih pet zidarjev krpalo to staro podrtijo in belilo ta grob — Dii, avertite omen! Ko so jeli podirati odre in odvažati odpadke, se je oddahnila cela soseska z vzdihljajem: Dopolnjeno je! — Kar se konec oktobra prikažejo mestni delavci in začnočno podirati škarpo pod Lončarsko stezo. Brez ozira na kočljivo vprašanje, ali je bilo potrebno, da mesto sežida škarpo, ki so jo drugi podrli, ali razmajali, je bilo silno ne-spametno in skrajno neobzirno začeti tako delo pozno na jesen. Ne-spametno zato, ker vsak ve, da ob tem času vedno zmrzuje ali dežuje, kar neprimeroma podraži delo in tudi zid ne more biti dober; neobzirno pa zato, ker se je moralo vedeti, da bo zlasti ob tem neugodnem času in vsled zamudnega dela promet po ne-

potrebno dolgo zavrt. In res so v treh tednih dozidali komaj štiri metre. Vsa pot je po celi širini zasuta z visokim kupom prsti, katere niti ne odvažajo, s kamenjem, peskom itd. Stanovaleci gazijo blato do gležnja; vozovi — kjer morejo blizu — vozijo po privatnem svetu. Velikim vozovom pa sploh ni mogoče blizu. Včeraj se je imela priseliti neka stranka, pa mora čakati, da dobi delavce, ki ji preneso pohištvo mimo te rotovške groblje. Drv in premoga sploh ni mogoče dovažati. In zdaj nas je še sneg jel zapadati! Ali bo vse, kar ima opraviti v našem, prej tako mirnem in čednem koncu, moralo celo zimo lomiti noge in mazati in trgati čevlje in obleko zaradi te zanikarnosti. In zakaj? Komu na ljubo? Vseled čegave krivde? Če so gospodje lastniki »Ljudskega doma« celo leto gledali to mečkanje, pa naj bi zdaj vsaj počakali do drugega leta. Če jim pa že kdorkoli na uslugo dela, naj vsaj preneha s tem šikaniranjem cele okolice!

Slovenci v Borovljah na Koroškem.

Cenjenim odjemalcem »Sl. Nar.« bo gotovo še v spominu, da se je pred meseci v Borovljah vršil občni zbor tamošnjega konzumnega društva. Ker ima to društvo lepo lastno poslopje sredi trga in je tudi sicer zelo dobro situirano, hoteli so spraviti nemškutarji in Nemci pod vodstvom še iz Tržiča znanega Biegerja v odbor same zagrizene nemškutarje in Nemce. Tada so Sloveni in socialni demokratje še ob pravem času spoznali pretečo nevarnost. Združili so se in uspeh tega složnega nastopa proti neznačajnim renegatom je bil naravnost presenetljiv; na občnem zboru so dobili skupni kandidatje Slovencev in socialnih demokratov po 300 glasov, nemškutarski pa niti 100 glasov ne. Za predsednika je bil izvoljen puškarski dobavitelj P. Mišic, narodno - napreden Slovenec, v odbor pa, ki šteje razun predsednika 12 članov, polovica narodnih Slovencev, med njimi večina narodno - naprednih, polovica pa socialnih demokratov. Ta poraz sicer vedno zmaže vajenim nemškutarjem ni dal miru. Začeli so na vse mogoče in nemo-goče načine delati proti novoizvoljenemu odboru; preprečili so slovensko registracijo društva; izdali so v 15.000 iztisih okoli 40 strani obsega-jočo brošuro, v kateri so klicali ves nemški svet na pomoč, zraven pa dolžili nemškega voditelja borovskih socialnih demokratov narodnega izdajstva. Končno so dosegli, da je oblast razveljavila volitve ter zaukazala, da se morajo vršiti nove volitve društvenega odbora. Te nove volitve so se vršile v nedeljo, dne 6. t. m. Združeni Sloveni in socialni demokratje so pripeljali iz trga in okolice tako ogromno število svojih pri-

stavev na občni zbor k volitvam, da se volitev nemškutarji in Nemci niti udeležiti niso upali. Skoraj soglasno je bil izvoljen že na prvem občnem zboru izvoljeni odbor pod predsedstvom narodno - naprednega Slovence. Ta zopetna zmaga združenih Slovencev in socialnih demokratov je v narodnem oziru za Borovlje in okolice velikega pomena. Kajti konzumno društvo je največje in najvažnejše gospodarsko društvo v ogroženem Spodnjem Rožu in v tem društvu imajo zdaj večino Slovenci in sicer narodno-napredni. Da se je mogel doseči tak velikanski uspeh v narodno-gospodarskem oziru, je v veliki meri zaslug slovenskih dijakov, ob katere se je kot »liberalne študente« že večkrat obregnil celovski »Mir«. Izid volitev pa je tudi pokazal, da se da na Koroškem še marsikaj doseči; na kak način, kaže ravno naše konzumno društvo. Žalibog, voditelji koroških Slovencev tega nočejo videti. Borovski Slovenec in Sokol.

Koncert Slov. Filharmonije.

Način, kako so urejeni letošnji koncerti moramo vsekako odobravati. Uvod tvorijo lahke skladbe, pri katerih se ne moti že navzoče občinstvo z zapoznelim prihajanjem; glavni del je sestavljen iz skladb najboljših skladateljev, polovico slovenskih, polovico drugorodev; zaključni pa se zopet z lahko godbo operetnih skladateljev. V prvi vrsti pride v poštev pravi koncertni del, to je srednji. Slišali smo Mozarta, s svojo overturo k operi »Figarova svatba«, ki je napravila na občinstvo globok vtisk. Dalje se nam je nudila razlika med Dvořakom in Griegom, ki sta največja mojstra v svojih svetovno-znanih slovanskih, oziroma norveških plesih. Dvořakove skladbe so polne kipečega, mladega in veselega življenja, med tem ko preveva ples slavne Griega otožna melanholija. V instrumentaciji sta povsem različna. Dvořak dela s polnim orkestrom, medtem ko vporabi Grieg samo leseno pihala kot vodilne instrumente, a ostali spremljajo melodijo v krasnih akordih. G. Kabala smo občudovali kot mojstra krasne tehnike v Čajkovskega »Kancneti« in Hubajevem »V Csardi«, ki je občinstvu naravnost imponiral, tako da je moral konec navreči. Nekaj popolnoma novega bili so to pot »Slovenski biserie«, potpuri od Jakla. Ta skladatelj se odlikuje s to posebnostjo, da združuje z eleganco razne narodne popevke v eno celoto, ki s svojo harmonijo imponujoče vpliva na poslušalca. Ta točka bi prišla še mnogo bolj do veljave, če bi poznal kapelnik Czajane našo dušo, narodno pesem, in da bi vedno zadel nje pravi ton. A kljub temu bil je koncert na najvišji stopnji. Slov. Filharmonija napreduje vidno in njeni koncerti so postali po-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

Gospodična Elvira se je vrnila; zamudila se je pri postajenačelniku.

Dobro, je dihnila Olga, ki je že čutila učinkovanje zaužitega strupa.

Večerja je tudi že pripravljena; gospod in gospodična sta že v sobi.

Jaz ne bom nič večerjala, je odgovorila Olga. Pusti me zdaj in pridi pozneje.

Marijanica je vrgla dolg pogled na Olgo in zmajuje z glavo, je zapustila sobo.

Strašno je slaba... še nikoli je nisem take videla..., pa ne da bi bila že smrt v hiši?

Dekle se je pri ti misli streslo in groze je kar bežalo v kuhinjo.

Običajno je Olga legla ob desetih v posteljo. Marijanica jo je vselej razpravila in ji počesala lase. Še pred to uro pa je bolestno kričanje privabilo Marijanico v sobo. Zagledala je Olgo, zvijajočo se v strašnih krčih na zofi in vsa iz uma začela klicati na pomoč.

Vsa hiša je letela skupaj, vse se je treslo groze, vsi so mislili, da je za Olgo prišla zadnja ura.

Svetlin je poslal takoj po zdravnika in po župnika. Slednji je kmalu prišel. Sedel je poleg Olge k postelji, poslal vse iz sobe in začel Olgo pozivljati, naj se izpove. A odgovora ni dobil. Sodeč, da nastopi smrt vsak hip, je ukrenil kar je bilo potrebno, da bi Olgi podelil zadnjo popotnico, a tudi to ni bilo mogoče. Omejil se je na to, da je tolažil Svetlina z običajnimi besedami, katerih Svetlin niti poslušal ni in je potem odšel.

Zdravnik se je pripeljal prav naglo. Poklican je bil pač le v zadregi in rad tudi ni prišel, kajti odkar je pri Valjavkinem sinu pokazal, da v zdravniški vedi ni posebno podkovan, se je rad ogibal meščanskih hiš vobče in zlasti Olge.

Čudil se je, da ima Olga krče in kakor bi se hotel opravičiti, je Svetlinu rekel:

»Veste, jaz sem še mož stare šole in mogoče je, da se motim, ali zdi se mi, da ti krči niso posledica bolezni, ki jo ima gospa.

Ne? je strmel Svetlin. Kaj pa naj bo vzrok?

Tega sam ne vem, je menil zdravnik. Zdravil sem že mnogo ljudi za to boleznijo, mnogo ljudi sem že videl umirati za jetiko, ali še nobenega, ki bi imel take krče.

Vse resnejši je postajal zdravnikov obraz in plaho so begali njegovi pogledi od enega do drugega.

Morda je gospa kaj takega užila, kar je povzročilo te krče, je končno dejal zdravnik in poznalo se mu je, kako težko je te besede spravil iz sebe.

Mogoče je to že, a verjetno ne, je dejal Svetlin. Saj si lahko mislite, da čuvamo z največjo skrbnostjo nad njo. Sicer pa mene ni bilo ves dan doma; bil sem v Trstu. Najbolje bo, če pokličemo služkinjo.

Marijanica je povedala zdravniku, kaj je Olga vžila. Dopoldne je pila mleko, opoldne je zavžila juho, popoldne malo kave in zvečer čaj.

Popoldne je bila gospa še prav dobra, je menila Marijanica, in se je dolgo z menoj pogovarjala. Kvečjemu, če ji je škodoval čaj, ki ga je maloprej pila. A tudi to ni mogoče, saj sta tudi gospod in gospodična pila isti čaj, pa jima ni nič.

Na mizi je stala še posoda. — Zdravnik je pogledal skodelico, jo vzel v roke in jo stresel, ter skrbno ogledoval na dnu ležečo lužico čaja. Zopet je njegov plahi pogled preletel vso družbo, a rekel ni ničesar.

Čaj je bil prav lahak, se je novič oglasila Marijanica, delamo ga nalašč takega, da bi gospe ne pregnal spanja. Stari zdravnik je zmajeval z glavo. Še enkrat je njegov pogled preletel vse navzoče in jih premotril ostro in opazujoče, a vsem se je bralo na obrazih, da imajo mirno vest.

Je pač konec, a hud konec, je komaj slišno dejal zdravnik Svetlinu. Jaz ne vem nobene pomoči. Brzojavil sem pa vašemu hišnemu zdravniku v Trst, naj pride takoj, morda bo on pomagal.

Čim se je zdravnik umaknil od postelje, je planila Elvira k njej. Obupno ihteč je padla pred zofa na kolena in poljubljala Olgi čelo in roke.

Oh, Olga, uboga moja Olga, ti ne veš, kako mi je hudo... Kdaj je prišel ta napad?

Olga se je zganila. Odprla je oči, pogledala Elviro in Svetlina in razločno in glasno rekla:

Ko sem izpila čaj, mi je postalo slabo.

Pošteno je zopet zamižala in se ni ganila.

Zdravnik jo je še enkrat preiskal, potem je pozval Svetlina na stran.

Ni pomoči in upanja tudi ni nič. Ko pride zdravnik iz Trsta, bo že mrtva.

Tudi zdravnik je potem še rekel Svetlinu nekaj tolažilnih in sožalnih besed in nato odšel s pretvezo, da ima še v vasi težko bolnega pacienta.

Svetlin se je vrnil v sobo in poslal Marijanico in Elviro ven.

Posloviti se moram od svoje žene... Ljubila me je iz vsega srca...

(Dalje prihajaja.)

tvam, da
emei niti
soglasno
občener:
predsed-
Sloven-
enih Slo-
atov je v
in okoli-
konzum-
ajvažnej-
groženem
društvu
in sicer
ogel do-
narodno-
liki meri
ob kate-
lente» že
fir«. Izid
da se da
seči: na
konzum-
lji koro-
uvideti.
Sokol.

aje.
letošnji
lobrava-
be, pri
e občin-
tanjem;
adb naj-
slovan-
zaključ
peretnih
de v po-
je sred-
svojo
svatba»,
globok
razlika
ki sta
retovno-
norve-
adbe so
veselega
za pise
mholija.
različ-
cestrom,
no lese-
nente, a
krasnih
udovali
Čajkov-
pajevu
narav-
oral ko-
nove-
biseri»,
telj se
združu-
opevke
rmouijo
lca. Ta
do ve-
Czaja-
in da
A kljub
ji stopi-
preduje
tali po-
ec, je
vetlinu.
Brzoja-
zdrav-
morda

knil od
njej.
sofo na
čelo in
lga, ti
Kdaj je
prla je
lina in
postalo
a in se
preis-
na na
ni nič.
bo že
e rekel
ožalnih
da ima
nta.
in po-
oje že-
srca...

treba, ki združuje nebroj občinstva in ga navdušuje za njen napredek. Končno naj opozorimo vodstvo hotela, naj se drži reda in prepove osobju servirati med resnim koncertnim delom.

Slovensko gledališče.

Z uprizoritvijo »Ekvinokcija« proslavila se je, kakor je bilo na gledaliških listih debelo tiskano, petindvajsetletnica dramaturga na zagrebškem gledališču, pisatelja Iv. pl. Vojnovića. »Ekvinokcija« je četrto slovansko delo v letošnji seziji. Nekaj posebnega je, kar dviga pisatelja nad vse sodobne jugoslovanske dramatike in ta posebnost je gotovost in prepričanje za uspeh. Jako dobro pozna razvade sedanjega gledališkega občinstva in tem razvadam postavi nasproti namenoma protiutež, ki se izrazuje v dobri neoporekljivi tehniki in v izvanrednih sceničnih efekti. Najbolj razburljivim mestom slede navadno ublažujoči pomenki v karakteristični dikciji. Kot Dubrovčan pozna predobro ondoto ljudstvo, iz čigar življenja je zajeto to delo. Na dobro sujestu so izborne posamezne vloge, ki so pač težavne za interpretira in zahtevajo od njega kar največ, a kot plačilo mu nudijo hvaležnost. Občudovanja vreden je način, kako zna Vojnović ugajati v monologih. Prekrasna je n. pr. scena prvega dejanja, ko opisuje Ivo svojo globoko ljubezen do matere. Da bi nam podal pravi pojem strahote viharne noči ob morju, stopil je v zvezo s komponistom Iv. pl. Zajcem in ta je uglasbil simfonični intermezzo. Godala naznanjajo v lahkem pianem valovanju, da je začel pihati veter. V vedno večjem kriscendu narašča njegova moč in zametki udarci na pauke pomenjajo bližajoči se grom. Oster veter sika in godala ga označujejo s podočimi se skalami do kvinte, grom rolni in skozi grom se slišijo v srce segajoče molitve nesrečnikov, lesena pihala prosijo v vzporednih tereah milosti za one, ki so sedaj na morju. Nevihta pojenjuje in molitve se ne glase, v blagovročnem molu ostane le spomin na njo. Na ta intermezzo sledi izredno dramatski tretji akt, v katerem leži višek tragedije. Jele pove sinu Ivu njegovo žalostno usodo, v kateri leži tragična krivda Jelina, ki se mora kaznovati. Za sinovo srečo ubije v četrtem aktu njegovega očeta Nika in za to dejanje jo obsodi ljudski sod v za njo grozno kazen, da ne sme nikdar več videti Iva, ki je odpotoval v Ameriko. Jele zblazni in umre vsled živčnega napada. Kakor je razvidno iz tega, je delo nad vse pričakovanje izvrstno. Ali če bi videl pisatelj sam to uprizoritev, moral bi se razjokati in ne znal bi si razložiti, če je mogoče napraviti večjo persiflažo na njegov »Ekvinokcija«. Viharna noč, razburkano morje in tako mirno plavanje, igralcev namreč, zasluži vso grajo. Častna izjema je seveda ga. Danilo, ki je bila vsej uprizoritvi vodnica. Če bi bila na njenem mestu kaka druga, padlo bi vse skup v vodo in razburkano morje bi z veseljem pogoltnilo tako uprizoritev »Ekvinokcija«. To je bila tako nekako tretja skušnjava, kateri bi jih pa moralo slediti najmanj še pet. Nad vse nerazumno je, da si pusti g. Verovšek, ki naj v tem konstatiranju ne vidi nobene zločnosti, suflirati od soigralk ge. Danilo ve iz enega kota v drugega. To je višek nemarnosti. Tako, kakor se je tu igralo, igrajo v vsaki dalmatinski vasi. Dosti o tem. Kakor že prej omenjeno, je častna izjema ga. Danilo. Njena Jele je tako na visoki stopinji, da ji je nemogoče očitati le najmanjšo stvar. Premišljena, fina igra, pravo poganje učinkujočih efektov, njansirano izražanje srčnih čustev, enpojmljivo materinstvo, sila spomina, neznane slutnje, vse, prav vse, je prišlo do največje veljave. Kot zamaknjeno jo je gledalo občinstvo in se divilo njeni Jeli, ki je dosedaj njena najboljša vloga. Naj nam dovoli, da se ji poklonimo v znak našega odkritosrčnega priznanja. Dober je bil g. Nučič, Jelin sin in pa g. Danilo kot Niko. O ostalem po repizi.

Kot popoldanska predstava vprizorila se je burka »Sladkosti rodbinskega življenja« od Hennequins, ki je lansko leto vzbudila precej senzacije. Sicer se v popoldanskih predstavah ne izplača mnogo govoriti, ali kar je potrebno, mora biti. Igralo se je prav dobro. Humor, ki ga vsebuje ta burka prišel je pri občinstvu do polne veljave in če se enkrat to zgodi, je bil cilj dosežen. Igralo se je živahno, vsak je znal svojo vlogo in je skušal vtelesiti kar največ bistvenega, brez vseh improvizacij, ki ne store drugega, kot da pokvarijo celoten vtisk. Če je burka lokalizirana, je potem to čisto nekaj drugega. Vse dame so rešile svoje vloge vrlo dobro, posebno ga. Bukšekova, ki je bila res tašča vseh tašč. Izbojen kot vedno bil je g. Bohuslav. To je res izvanreden talent. Naj se mu da ta ali ona vloga, vsako završi mojstrsko. Njega vreden drug g. Povhe ne zasluži nič manj pohvale. Isto tako g. Nučič in g. Danilo. Pozabiti ne smemo na g. Molka, ki sicer počasi, a z vstrajnostjo vidno napreduje in bode sčasoma prav porabna moč. Gledališče je bilo slabo obiskano.

Rešilni oddelk

ljublanskega gasilnega in reševalnega društva je v času od 12. novembra do 19. novembra interveniral v 10 slučajih in sicer je imel 4 vožnje v bolnico, 1 v blaznico na Studenec, 4 vožnje iz bolniče v hiralnico, 1 iz bolniče domov, v 1 slučaju je moral voz na deželo po bolnika.

Vrag na zatožni klopi.

Zgodilo se je to-le neke na našem jugu. Pred sodiščem je stal obtoženec, obdolžen umora. Predsednik sodišča je jel staviti na obtoženca razna vprašanja. Med drugim ga je tudi vprašal, zakaj da je izvršil umor. Obtoženec je globoko vzdihnil, na to pa se mu je izvil iz prs bolesten vzklíc: »Sam šent (hudič) me je spravil na to misel.« Državni pravnik, ki, mimogrede povedano, ni bil dobro podkovan v jeziku, ki ga je govoril obtoženec, je seveda pazno poslušal na odgovore, ki jih je dajal obtoženec na predsednikova vprašanja. Ko je obtoženec na predsednikovo vprašanje, zakaj da je izvršil umor, odgovoril, da ga je sam šent k temu zapeljal, je državni pravnik planil po konci, prosil predsednika za besedo ter nato slovesno izjavil: »Ker je obtoženec priznal, da ga je šent zapeljal k zločinu, raztezam obtožbo tudi na šenta kot glavnega so-krivca.« Tako je spravil brihtni državni pravnik na zatožno klop samega hudiča.

Povodenj v Vipavi.

Gornji del Vipave je ves v vodi. Vipava je prestopila bregove in drvi po travnikih, ki so kakor daleč oko sega vsi v vodi. Blizu gorovje je polbeljeno od snega. Kovk je pobeljen, kakor še nikdar, letos. Tudi na Nanosu, nad Vipavo, kakih 500 m je sneg precej zapadel. Voda še vedno narašča in bati se je, da hudoournik Bela ne pokaže svojih grozovitosti. Tudi v trgu je začelo snežiti, toda tako neznatno, da je sneg kmalu izginil.

Srečen padec.

Ko je šel predvčerajšnjem popoldne nek zidar pri zgradbi zavoda »Mladika« po 12 m visoki, z opeko kriti strehi, na kateri je bil še sneg, mu je spodrsnilo in je padel na tla. Mož ni dobil pri padcu nobenih vidnih poškodb in je bil pri polni zavesti. Tudi za kako notranjo bolečino ni posebno tožil. Na zdravnikovo odredbo so ga odpeljali z izvoščkom v deželno bolnico, odkoder upajo, da se v kratkem povrne popolnoma zdrav. Zares srečen padec.

Ni šlo.

V soboto popoldne je prišel v neko gostilno na Sv. Martina cesti delavec Franc Marn iz Zadobrove in naročil liter vina. Ko ga je popil, je prebrskal vse žepe, a ni našel drugega, kakor neko kovinasto ploščo. Podobno petkronskemu tolarju. S to je hotel plačati in ker natakarica ni bila kratkovidna, je »gosta« izročila policijskemu stražniku.

Nagla smrt.

Prednočjem je prišel na dvorišče na Marije Terezije cesti nek neznan človek ter tam obležal. Šele večeraj zjutraj proti 9. so to naznanili policiji, ki je poslala po odgonaki voz, s katerim so ga odpeljali na osrednjo

stražnico. Ko so ga djali iz voza ter položili na tla, je globoko vzdihnil in umrl. Takoj na lice mesta došli policijski zdravnik g. dr. Illner ga ni mogel več spraviti k življenju in je konstatoval, da ga je zadela srčna kap. Policija ga je agnoskovala za samskega dninarja Ivana Zupana, roj. 24. junija 1849 v Oševku pri Kranju ter pristojnega v Ljubljano. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Razne stvari.

* **Nevesto umoril.** Stotnik Meyer v Parizu je obvestil predvčerajšnjem pismeno policijo, da je umoril svojo ljubico. Dostavil je še, da bodo v nekaj urah dobili tudi njega, čim bo izvedel svoje maščevanje, mrtvega. Policija je udrila v stotnikovo stanovanje in res našla truplo baronice Olivier d' Ambricourt, ki jo je stotnik očividno zastrupil. Policija je mnenja, da je izvršil morilec samomor.

* **Sivi lasje.** Po neki arabski pravljici je dobil Abraham prvi sive lase. Izak je bil namreč tako do pičice enak svojemu očetu Abrahamu, da ju ljudje niso mogli razločevati. Ker pa to za oba ni bilo dobro, je sklenil bog, da naj očetu Abrahamu brada posivi. In zgodilo se je to čez noč. Zjutraj, ko je Abraham vstal, je imel že belo brado in ljudje se niso motili več med očetom in sinom.

* **Žrtvi nesmiselne stave.** Blizu Berolina sta šla staviti dva prijatelja, da sne eden košček mila, če ga povabi drugi potem na šampanjca. Res je zavžil mladi trgovec milo, a umrl je vsled jedkosti mila. Njegov prijatelj se je pa ustrelil iz obupa nad nesrečno stavo.

* **Boj med cigani.** Predvčerajšnjem se je vnel v Berlinu na Kelmorajnski cesti boj med cigani. Padlo je nad štirideset strelcev, zadet pa ni bil nobeden. Štiri cigane so zapili, nekaj pa jih je ušlo.

* **Še enkrat Čenstohova.** Studi se človeku že kar vse, kar se počenja pod krinko vere. Čenstohovski slučaj je odprl trezno mislečim ljudem oči in začeli so opazovati tudi drugod dejanje in nehanje posvečenih služabnikov cerkve. Računali so povsod na slepot in nevednost ljudstva in go-ljufali so to dobro ljudstvo, kjer so le mogli. Zdaj pa, ko ljudje niso več tako zaupljivi in ne več tako lahko-verní, da bi slepo verjeli besedam svojih pastirjev, pa pridejo na dan najrazličnejši zločini. Podobno kakor v Čenstohovi so namreč izginili iz krone matere božje v Czerwinskiu bli-zu Ploska vsi dragulji. Da bi storil-cem pa ne prišli tako lahko na sled in jih okreali po tatinskih krempjih, so nadomestili kamnje s ponarejenimi. In vendar bo vpil ves Izrael, da tega ni mogla storiti posvečena roka.

* **15.000.000 za šole.** Iz New Yorka poročajo, da je obljubil Andrej Carnegil ob priliki svoje petin-sedemdesetletnice darovati 15 mili-jonov za tehnične šole v Pittsburgu. Do sedaj je razdal Carnegil že 800 milijonov kron za ustanove.

Za kratek čas.

Dobra vzgoja: »Kje je pa danes komtesa Mary!«

— Odgojiteljica: »Ta je morala danes doma ostati, ker je ponoči sanjala o nekem lajtnantu.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Resljeva cesta

Resljeva cesta

do dne 26. novembra

velik sejem za posodo:

Karlovevarška porcelanasta, steklena, pločevinasta in
sta posoda, zaloge vas in nagizdnih predmetov.

257

L. Kos & A. Buhlik.

„Slovenski Narod“ izhaja
dnevno dvakrat.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pešce)

pristine švicarske vezenine

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

I
K
O

Najboljša ura
sedanjosti:

zlata, srebrna, tula, nikeljasta
in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna
ur v Švicl.

Tovarniška varstvena znamka

I K O

I
K
O

Raznašalko

za Spodnjo Šiško sprejme

„Slovenski Narod“.

Zglasiti se je v „Nar. tiskarni“.

Delnice stavbinske družbe

„UNION“

v Ljubljani

(prve emisije) se kupijo takoj.

Ponudbe z navedbo cene je nasloviti na

dr. Alojzija Kokalja

odvetnika v Ljubljani.

833 3 Dva dobro izvežbana

dacarja

sprejme užitniške odkupništvo
za okraj Cerknica. — Prošnje je
vlagati do 1. decembra t. l. na pod-
pisanega.

Ivan Strgulac, načelnik.

Velika zaloga 165

domačih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel 9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,

najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Ravnotam menjalnice:** zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskompirta trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadržni pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **513 milijonov K**, obstoječe vloge nad **38 milijonov K**, a rezervni zaklad nad **1 milijon kron.**

Vsaka izguba vložnega denarja je **nemogoča**, ker je pri tej hranilnici **izključena vsaka špekulacija** s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **4 1/4%** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane **domače hranilnike in kreditno društvo.**

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj 1/2% na leto.

Ustanovljena leta 1882. 23

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **K 83.116.121-11**
upravnega premoženja **K 20.775.510-59**

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **K 20.000.000**

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacije ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

priporoča Stritarjeva ulica št. 2. priporoča

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2% čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevni kurzi.

Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbilska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji.

Telefon št. 16. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste. 163 Telefon št. 16.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov poštstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža poštstvo v novih patentovanih poštstvenih vozeh na . . . vse kraje, tudi v inozemstvo. . .

Spedicijsko podjetje

Bavarski dvor JOS. ŠKERLJ v Ljubljani Bavarski dvor

Ustanovljeno leta 1908 Ustanovljeno leta 1908

Sprejema na zalogo razno blago, poštstvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih. Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawi, spediter, Dunaj I., Schulhof št. 6.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovenski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48.812.797 — jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja. — razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbovanje za starost, za slučaj smrti naditeljev, za dečo otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vsakozlo slovensko — narodno upravo. Banka „SLAVIJA“ gnetno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop bank „SLAVIJE“ v Ljubljani.

ni mo
na so
umet
dalo
glede
sti in
si je
je zla
teh j
mate
rico
most
razst
karja
v bar
kaže
podol
cej s
nuns
kov
pl. E
tukaj